

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte – Constantin Gurschi,
judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013, de condamnatul

Procopenco Alexei Victor, născut la 05.04.1979, originar din Ucraina, domiciliat în mun. Chișinău, str. Albișoara, nr. 64, ap. 113.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.05.2012 – 10.12.2012;

Instanța de recurs: 12.02.2013 – 06.03.2013.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 decembrie 2012, Procopenco A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (3) CP, la muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 (una sută și șizeci) ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Măsura preventivă, obligația de a nu părăsi țara, a rămas în vigoare pînă cînd sentința nu va deveni irevocabilă.

2. Instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Procopenco A., la data de 26.03.2012, aproximativ pe la ora 00.20 min., fiind în stare de ebrietate alcoolică, prin ce a ignorat cerințele prevederilor art. 14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit căruia „*Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav,*

traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, conducea autovehiculul de model Opel Omega cu n/î C DB 989 și ajungând la intersecție dintre str. Albișoara și Grigore Vieru din mun. Chișinău, a fost stopat, pentru verificarea actelor de către agentul constatator Nartea L., inspectorul SPR al CGP din mun. Chișinău.

În procesul verificării actelor inspectorul de poliție, suspectându-l pe șoferul Procopenco A. că se află în stare de ebrietate alcoolică, pentru confirmarea și aprecierea stării de ebrietate l-a condus pe ultimul la medicul narcolog din cadrul Secției de Poliție Rutieră, pentru a trece examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, unde el a fost testat cu aparatul „Alcotest”, constatându-se că în aerul expirat avea concentrația 0,75 mg/l de alcool etilic.

Ulterior, cet. Procopenco A. pentru recoltarea probelor biologice a fost condus la Dispensarul Republican Narcologic, unde, conform procesului-verbal nr/3224 din 26.03.2012, a refuzat să se supună procedurii de recoltarea a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, încalcând, astfel, cerințele art. 11 din Regulamentul Circulației Rutiere, potrivit căruia *„Conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”*.

Astfel, pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) CP, adică refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

În cadrul examinării cauzei penale inculpatul a acceptat probele administrate în faza urmăririi penale și, în scris, a solicitat examinarea cauzei în temeiul art. 364¹ CPP, fapt acceptat prin încheierea judecătorească protocolară din data de 07.12.2012.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 437- 448 CPP, a fost atacată cu recurs de către inculpat, invocându-se că cauza a fost examinată superficial de către prima instanță, că nu a beneficiat de servicii calificate din partea avocatului care l-a apărat și că nu recunoaște învinuirea ce i s-a imputat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013, a fost respins recursul inculpatului, ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, ca legală și întemeiată.

5. În motivarea deciziei adoptate, instanța de recurs a menționat că, nu poate fi admisă afirmația inculpatului privitor la examinarea superficială a cauzei în primă

instanță întrucât cauza s-a judecat în procedură restrânsă în ordinea prevăzută de art. 364¹ CPP, instanța acceptând, la cererea inculpatului, probele administrate în faza urmăririi penale.

Colegiul a menționat că, reieșind din materialele dosarului în privința inculpatului au fost respectate prevederile art. 16 CPP, acesta beneficiind de serviciile unui interpret și cu toate că organul de urmărire penală nu i-a înmănat copiile de pe ordonanța de punere sub învinuire, cât și de pe rechizitoriu, în limba pe care acesta o vorbește, și anume, limba rusa, însă din mențiunile făcute personal de către inculpat în grafia latină și în limba de stat, rezultă că acesta cunoaște și posedă limba în care a fost examinată cauza penală în privința sa (f.d. 26 și 35).

Instanța de recurs a mai reținut și că cererea anexată la f.d. 63, conform căreia Procopenco A. a cerut examinarea cauzei în conformitate cu art. 364¹ CPP, este făcută personal de către inculpat indicându-se recunoașterea totală a vinovăției sale adusă în baza art. 264¹ alin. (3) CP, iar din declarațiile făcute în fața instanței în prezența avocatului și interpretului (f.d. 64), procesul-verbal al ședinței de judecată și anexele acestuia nefiind contestate de părți, rezultă că „*am refuzat să dau analiza de sânge deoarece eram în stare de ebrietate*”. De altfel, asemenea declarații au fost făcute de Procopenco A. și la audierea în calitate de bănuit, susținute la audierea în calitate de învinuit.

Cu referire la criticele inculpatului privitor la serviciile prestate de către avocatul VI. Mării atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată, instanța de recurs a menționat că, atât din jurisprudența CtEDO (spre exemplu, cazurile *Ártico versus Italy* din 13 mai 1980, *Salliu versus Albania* din 16 iunie 2005), cât și din normele procesuale penale naționale (art. 70-72 CPP), rezultă că autoritățile au responsabilitatea să ofere asistența juridică calificată de către avocați publici. Reieșind din principiul independenței Baroului de Avocați vis-a-vis de Stat, apărarea îi revine acuzatului și avocatului său ales sau numit din oficiu. Însă, dacă instanța nu este atenționată cu privire la greșelile făcute de avocat, aceasta nu poate purta răspundere pentru erorile comise.

S-a mai statuat că potrivit art. 6 alin. 3 lit. c) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, orice acuzat are dreptul să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el. Din materialele cauzei rezultă că la etapa urmăririi penale Procopenco A., a fost asistat de apărătorul VI. Mării, împuternicit prin mandatul din 13.04.2012 (f.d. 23) și careva obiecții asupra serviciilor acordate de acesta, nu au fost aduse la cunoștință organului de urmărire penală. De asemenea, același avocat a apărut drepturile și interesele inculpatului și în instanța de fond (f.d. 54). Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 55) inculpatul și-a dat acordul de a fi asistat de avocatul VI. Mării, încredințându-i apărarea drepturilor și intereselor sale. Prin urmare, nici la faza examinării cauzei de

către instanța de fond nu se constată că inculpatul ar fi sesizat instanța de judecată despre pretinsa acordare a asistenței juridice necalificate din partea avocatului nominalizat.

Reieșind din cele enunțate, instanța de recurs a considerat, că sentința atacată urmează a fi menținută fără modificări, fiind legală și întemeiată.

6. La 21.05.2013, condamnatul atacă cu recurs în anulare sentința instanței de fond și decizia instanței de recurs, exprimându-și dezacordul cu pedeapsa stabilită de instanțele ierarhic inferioare și solicitând încetarea urmăririi penale în privința sa în conformitate cu prevederile art. 275 alin. (9), 282 alin. (2) și (3), 293, 296, 391, 415 CPP.

În motivarea cerințelor expuse, recurentul menționează că cauza a fost examinată superficial de instanțele ierarhic inferioare, serviciile prestate de apărător au fost necalificate, acesta fiind pasiv și nemanifestând nici un interes față de cauza respectivă, totodată, a specificat că nu i s-a înmînat rechizitoriu în limba pe care o posedă, pe tot parcursul judecării cauzei nu a înțeles ce se petrece, deoarece nu cunoaște limba de stat, iar interpreții de care a beneficiat, nu au putut reda cu exactitate ceea ce se vorbea în cadrul ședințelor de judecată și din cumulul acestor circumstanțe dînsul nu a putut să se apere efectiv.

În drept, recursul în anulare înaintat este întemeiat pe prevederile art. 453 alin. (1) și 457 alin. (3) CPP.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 456 alin. (1) raportate la art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) CPP, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului în anulare cu menționarea temeiurilor prevăzute de art. 453 CPP și cu argumentarea ilegalității hotărîrilor atacate prin prisma temeiurilor respective.

Articolul 453 alin. (1) CPP, stipulează expres care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Aliniatul (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Or, potrivit art. 6 pct. 44), 453 alin. (1) CPP, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ar afecta hotărîrea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, admisă de instanțele ierarhic inferioare în privința condamnatului.

Din textul recursului declarat, se constată că, condamnatul solicită încetarea urmăririi penale în privința sa și casarea sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 decembrie 2012, potrivit căreia Procopenco A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (3) CP, la muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 (una sută și șaiszeci) ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 (trei) ani, care, ulterior, a fost menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013.

Colegiul penal, reieșind din materialele dosarului, mai reține că, cauza penală în privința lui Procopenco A., a fost judecată în procedura simplificată pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ CPP. Astfel, specificînd că, din momentul pronunțării încheierii, prin care instanța a admis cererea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, inculpatul și apărătorul lui nu mai pot renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecată cauza potrivit procedurii simplificate, iar dacă, eventual, inculpatul ori apărătorul lui, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în ordinea art. 364¹ CPP, în timpul audierii ori după aceasta, renunță la procedura simplificată, instanța, în baza art. 230 CPP, prin încheiere protocolară, va indica că renunțarea nu poate fi admisă.

Or, împotriva hotărîrii de condamnare pronunțate în urma procedurii simplificate, inculpatul poate formula apel/recurs, însă neputînd renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ CPP, instanța, la caz, de recurs, a fost obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) CPP și nu era în drept a reține o altă situație de fapt decît cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță, decît dacă se înlătură aplicarea acestor dispoziții și se procedează la administrarea de probe.

Raportînd normele citate, la textul recursului declarat, se constată că, recurentul depășește limitele cerințelor legale, solicitînd dispunerea încetării urmăririi penale în privința sa, în conformitate cu prevederile art. 275 alin. (9), 282 alin. (2) și (3), 293, 296, 391, 415 CPP și invocînd că instanțele ierarhic inferioare au examinat superficial cauza.

Cu referire la criticile recurentului privitor la faptul că dînsul nu a înțeles natura învinuirii ce i se imputa, înainte de a semna recipisa privind acordul de a examina cauza în procedura simplificată și nu a primit rechizitoriu în limba pe care o posedă, Colegiul penal apreciază aceste critici nefondate și relevă următoarele.

Potrivit procesului-verbal privind comunicarea drepturilor și obligațiilor bănuیتului din data de 13 aprilie 2012 (f.d. 25), precum și, reieșind din ordonanța de punere sub învinuire din data de 04 mai 2012 (f.d. 34-35), procurorul la faza urmăririi penale i-a explicat lui Procopenco A. despre săvîrșirea cărei înfracțiuni dînsul este învinuit și care drepturi și obligații le are în baza art. 66 CPP, pentru care fapt Procopenco A. a semnat personal, fiind asistat de avocatul Vl. Mării.

Ulterior, din procesul-verbal de informare a învinuitului și apărătorului acestuia despre terminarea urmăririi penale din 04 mai 2012, care a fost semnat de apărătorul Vl. Mării și învinuitul Procopenco A., se constată că aceștia obiecții și completări asupra procedurii urmăririi penale nu au avut. (f.d. 41-42)

În continuare, prin recipisa semnată la 04 mai 2012 de către Procopenco A. (f.d. 49), se confirmă că acestuia i s-a înmînat o copie a rechizitoriului în limba de stat, astfel încît, învinuitul cunoștea cu certitudine despre care infracțiune din Partea specială a Codului penal este învinuit și careva obiecții din partea dînsului la rechizitoriu nu au parvenit.

Totodată, privitor la criticile recurentului sub aspectul că nu a fost asigurat de interpret la faza urmăririi penale și i s-a tradus neclar ceea ce se petrecea în cadrul ședințelor de judecată la faza judecării cauzei, Colegiul menționează că, unul din principiile generale ale procesului penal este limba în care se desfășoară procesul penal și dreptul la interpret. Potrivit art.16 alin.(2) CPP, persoana care nu posedă sau nu vorbește limba de stat are dreptul să ia cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în instanța de judecată prin interpret. De asemenea, alin. (4) al acestui articol expres stabilește că actele procedurale ale organului de urmărire penală și cele ale instanței de judecată se înmînează bănuیتului, învinuitului, inculpatului, fiind traduse în limba lui maternă sau în limba pe care acesta o cunoaște, în modul stabilit de acest cod.

Însă, așa cum reiese din ordonanța de punere sub învinuire (f.d. 34-35), Procopenco A. a specificat că natura învinuirii imputate o înțelege și: „*Susține declarațiile date la poliție*”, făcute în limba de stat, pe care o posedă, pentru care fapt și a semnat.

De asemenea, din procesul-verbal de audiere a bănuیتului (f.d. 26), rezultă că Procopenco A., cunoaște limba de stat, acesta menționînd că: „*Procesul din cuvintele mele este scris corect, de mine citit*”, confirmînd cele spuse prin semnătura sa.

În continuare, reieșind din procesele-verbale din cadrul ședințelor de judecată, atît în instanța de fond, cît și cea de recurs, se constată că condamnatul, pe tot

parcursul judecării cauzei, a fost asistat de un interpret, iar careva obiecții la calitatea traducerii prestate de către aceștia, nu a expus în fața instanței, fiind în drept să solicite înlocuirea interpretului.

În consecință, Colegiul constată că, reieșind din materialele dosarului în privința inculpatului au fost respectate prevederile art. 16 CPP, acesta beneficiind de serviciile unui interpret și cu toate că organul de urmărire penală nu i-a înmănat copiile de pe ordonanța de punere sub învinuire, cât și de pe rechizitoriu, în limba pe care acesta o vorbește, și anume, limba rusa, însă din mențiunile făcute personal de către inculpat în grafia latină și în limba de stat, rezultă că acesta cunoaște și posedă limba în care a fost examinată cauza penală în privința sa. (f.d. 26 și 35)

Or, prin aceste acțiuni nu au fost aduse atingeri dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, unde la §3 lit. e) este stabilit dreptul acuzatului de a fi asistat gratuit de un interpret dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în proces.

Astfel, Colegiul penal apreciază drept nefondate cele invocate de condamnat privitor la faptul că, cînd acesta a semnat recipisa de recunoaștere a infracțiunii săvîrșite și a solicitat instanței să examineze cauza în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ CPP, nu înțelegea despre care infracțiune este vorba și care sunt urmările acceptului procedurii respective, or, materialele dosarului confirmă contrariul, dat fiind că pe parcursul examinării cauzei Procopenco A., a scris atît în limba de stat, cît și în limba rusă, or, în caz contrar dînsul urma să menționeze despre faptul că nu înțelege limba în care este întocmit actul respectiv și să solicite o copie a actelor procesuale într-o limbă pe care o cunoaște, iar în materialele cauzei, o astfel de solicitare din partea condamnatului nu se regăsește.

Mai mult, avînd în vedere că, potrivit alin.(8) al art. 364¹ CPP, inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă, iar în situația în care instanța reține în favoarea inculpatului și circumstanțe atenuante legale prevăzute de art.76 CP sau cele judiciare, aplicarea efectelor circumstanțelor atenuante se face prin raportarea la limitele pedepsei închisorii reduse ca urmare a aplicării procedurii prevăzute de art. 364¹ alin.(8) CPP.

Avînd în vedere că, sancțiunea art. 264¹ alin. (3) CP, prevede amendă în mărime de la 550 la 650 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore și în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani, Colegiul apreciază că instanțele ierarhic inferioare i-au stabilit lui Procopenco A. o pedeapsă echitabilă în raport cu

infracțiunea săvârșită și reieșind din circumstanțele per ansamblu a cauzei, fiind, totodată, respectat principiu individualizării pedepsei prevăzut de art. 75 CP.

De asemenea, din actele cauzei se constată că, pe parcursul efectuării urmăririi penale și în timpul examinării cauzei în instanța de fond și recurs, condamnatul a beneficiat de asistență juridică prestată de avocatul Vl. Mării, care i-a reprezentat interesele în baza mandatului din 13.04.2012 (f.d. 23) și careva obiecții asupra serviciilor acordate de acesta, nu au fost aduse la cunoștință organului de urmărire penală. Ulterior, același avocat a apărut drepturile și interesele inculpatului și în instanța de fond (f.d. 54). Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 65) inculpatul și-a dat acordul de a fi asistat de avocatul Vl. Mării, încredințându-i apărarea drepturilor și intereselor sale. Nici la faza examinării cauzei de către instanța de fond nu se constată că inculpatul ar fi sesizat instanța de judecată despre pretinsa acordare a asistenței juridice necalificate din partea avocatului nominalizat, din care considerente, instanța de recurs consideră criticile condamnatului, sub acest aspect, vădit neîntemeiate.

Din cele expuse, Colegiul penal conchide că, față de circumstanțele cauzei și motivele invocate de către Procopenco A., recursul în anulare declarat, nu poate fi preluat pentru judecarea lui în fond, fiind vădit neîntemeiat, iar instanțele ierarhic inferioare, la judecarea prezentei cauze penale, nu au comis careva erori care ar afecta drepturile și libertățile fundamentale ale condamnatului.

8. În conformitate cu art. 456, art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul **Procopenco Alexei Victor**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 13 noiembrie 2013.

Președinte /semnătura/ Constantin Gurschi

Judecători /semnătura/ Constantin Alerguș

/semnătura/ Andrei Harghel

Copia corespunde originalului

Președinte

Constantin Gurschi